

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: Oct/Nov.-2023
Sociology (Optional) Paper-XV
SOCO15: Rural Sociology

Day and Date: Tuesday, 12/12/2023
Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Intimate relationships are found in ----- community.
a) Urban b) Rural c) Modern d) Industrial
- 2 ----- Shastra studies rural social life.
a) Rural b) Urban c) Psychology d) Tribal
- 3 ----- Features of central village?
a) Two parts of the terrain b) Two types of roads c) Mansions d) House in the field
- 4 What kind of villages are there in large numbers in the world?
a) Central villages b) Migrant villages c) Temporary villages d) Landlords
- 5 ----- According to caste is a closed class.
a) Madan and Majumdar b) Desai c) Srinivas d) Karl Marx
- 6 Green revolution first started in ----- in 1940-41
a) Mexico b) Japan c) Germany d) India
- 7 Community Development Program was launched in -----.
a) 1950 b) 1951 c) 1952 d) 1953
- 8 According to ----- the second stage of development is considered to be the period of transition.
a) Rostow b) Diffusionism c) Emile Durkheim d) Max Weber
- 9 ----- This Prime Minister implemented a twenty point program in 1975-78.
a) Pandit Nehru b) Indira Gandhi c) P.V. Narasimha Rao d) I.K. Gujral
- 10 German scholars ----- considered the individual as the main unit of study.
a) CH. Kule b) Georg Simmel c) Max Weber d) Karl Marx
- 11 Sociology emerged in centuries?
a) In the 15th century b) In the 16th century c) In the 18th century d) In the 19th century
- 12 Rural sociology is the sociology of rural life. a) Natural b) Environment c) Human
d) Society
- 13 Rural sociology is a
a) Science b) Branch c) Nirman d) Knowledge

- 14 In rural communities, the population tends to be
- a) Diversity b) Homogeneity c) Heterogeneity d) Diversity
- 15 The rules of sociology are inspired only by intellectual thought and its validity is tested by intellect and no experience is needed. They are calledshastra.
- a) Experience absolute b) Experience relative c) Experience direct d) Experienced

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Central villages
- 2 Migrant villages
- 3 Background of Panchayat State
- 4 caste

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss the characteristics of caste.
- 2 Explain the impact of globalization on rural economy.
- 3 joint family
- 4 caste

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 State the characteristics of a rural community.
- 2 Elaborate the study topic of Rural Sociology.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जिऱ्हाळ्याचे संबंध ----- समुदायात आढळतात.
अ) नागरी ब) ग्रामीण क) आधुनिक ड) औद्योगिक
- 2 ----- शास्त्र ग्रामीण सामाजिक जीवनाचा अभ्यास करते.
अ) ग्रामीण ब) नागरी क) मानसशास्त्र ड) आदिवाशी
- 3 ----- मध्यवर्ती गावाची वैशिष्ट्ये?
अ) भूप्रदेशाचे दोन भाग ब) दोन प्रकारचे रस्ते c) हवेली ड) शेतातील घर
- 4 जगात कोणत्या प्रकारची खेडी मोठ्या प्रमाणात आहेत ?
अ) केंद्रीय खेडे ब) स्थलांतरित खेडे क) अस्थायी खेडे ड) जमीनदार
- 5 ----- च्यामते जात हा बंद वर्ग आहे .
अ) मदन व मजुमदार ब) देसाई क) श्रीनिवास ड) कार्ल मार्क्स
- 6 हरित क्रांती सर्वप्रथम ----- देशात १९४० -४१ मध्ये
अ) मेक्सिको ब) जपान क) जर्मन ड) भारत

- 7 समुदाय विकास कार्यक्रम -----मध्ये सुरु करण्यात आला.
अ)१९५० ब) १९५१ क) १९५२ ड)१९५३
- 8 -----च्या मते विकासाची दुसरी अवस्था म्हणजे स्थित्यंतराचा कालखंड समजला जातो.
अ)रोस्टो ब) प्रसारवाद क) एमैल दुर्खीम ड)मॅक्स वेबर
- 9 -----या पंतप्रधानाने वीस कलमी कार्यक्रम १९७५-७८ मध्ये राबवला .
अ) पंडित नेहरू ब)इंदिरा गांधी क) पी.व्ही. नरसिंहराव ड) आय .के.गुजराल
- 10 जर्मन अभ्यासक -----यांनी व्यक्ती हा अभ्यासाचा प्रमुख घटक मानला.
अ) सी.एच. कुले ब) जॉर्ज सिमेल क) मॅक्स वेबर ड) कार्ल मार्क्स
- 11 समाजशास्त्राचा उदय शतकांत झाला?
अ) १५ व्या शतकांत ब) १६ व्या शतकांत क) १८व्या शतकांत ड)१९व्या शतकांत
- 12 ग्रामीण समाजशास्त्र हे ग्रामीण जीवनाचे समाजशास्त्र आहे.
अ) नैसर्गिक ब) पर्यावरण क) मानवी ड) समाज
- 13 ग्रामीण समाजशास्त्र ही एकआहे.
अ) विज्ञान ब)शाखा क) निर्माण ड)ज्ञान
- 14 ग्रामीण समुदायात लोकसंख्येचीआढळते.
अ) अनेकविविधता ब)सजातीयता क)विजातीयता ड)बहुविधता
- 15 समाजशास्त्रातील नियम केवळ बौद्धिक चिंतनाने स्फुरलेले असतात व त्याचे प्रामाण्य ही बुद्धीच्याद्वारे तपासले जाते त्यासाठी अनुभवाची गरज नसते. त्यांना.....शास्त्र असे म्हणतात.
अ)अनुभव निरपेक्ष ब)अनुभव सापेक्ष क)अनुभव प्रत्यक्ष ड)अनुभवाधिष्ठीत

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 केंद्रीय खेडे
- 2 स्थलांतरित खेडे
- 3 पंचायत राज्याची पार्श्वभूमी
- 4 जात

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 जातीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- 2 जागतिकारणाचा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेवरील प्रभाव स्पष्ट करा.
- 3 संयुक्त कुटुंब
- 4 जात

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 ग्रामीण समुदायाची वैशित्ये सागा.
- 2 ग्रामीण समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय विशद करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: Oct/Nov.-2023

Sociology (Optional) Paper-XV

SOCO15: Rural Sociology

Day and Date: Tuesday, 12/12/2023

Total Marks: 60

Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

- 1 जिव्हाव्याचे संबंध ----- समुदायात आढळतात.
अ) नागरी ब) ग्रामीण क) आधुनिक ड) औद्योगिक
Option 2
- 2 ----- शास्त्र ग्रामीण सामाजिक जीवनाचा अभ्यास करते.
अ) ग्रामीण ब) नागरी क) मानसशास्त्र ड) आदिवाशी
Option 1
- 3 ----- मध्यवर्ती गावाची वैशिष्ट्ये?
अ) भूप्रदेशाचे दोन भाग ब) दोन प्रकारचे रस्ते c) हवेली ड) शेतातील घर
Option 2
- 4 जगात कोणत्या प्रकारची खेडी मोठ्या प्रमाणात आहेत ?
अ) केंद्रीय खेडे ब) स्थलांतरित खेडे क) अस्थायी खेडे ड) जमीनदार
Option 1
- 5 ----- च्या मते जात हा बंद वर्ग आहे .
अ) मदन व मजुमदार ब) देसाई क) श्रीनिवास ड) कार्ल मार्क्स
Option 1
- 6 हरित क्रांती सर्वप्रथम ----- देशात १९४० -४१ मध्ये
अ) मेक्सिको ब) जपान क) जर्मन ड) भारत
Option 1
- 7 समुदाय विकास कार्यक्रम ----- मध्ये सुरु करण्यात आला.
अ) १९५० ब) १९५१ क) १९५२ ड) १९५३
Option 3
- 8 ----- च्या मते विकासाची दुसरी अवस्था म्हणजे स्थित्यंतराचा कालखंड समजला जातो.
अ) रोस्टो ब) प्रसारवाद क) एमेल दुर्खीम ड) मॅक्स वेबर
Option 1
- 9 ----- या पंतप्रधानाने वीस कलमी कार्यक्रम १९७५-७८ मध्ये राबवला .
अ) पंडित नेहरू ब) इंदिरा गांधी क) पी.व्ही. नरसिंहराव ड) आय .के. गुजराल
Option 1
- 10 जर्मन अभ्यासक ----- यांनी व्यक्ती हा अभ्यासाचा प्रमुख घटक मानला.
अ) सी.एच. कुले ब) जॉर्ज सिमेल क) मॅक्स वेबर ड) कार्ल मार्क्स
Option 2
- 11 समाजशास्त्राचा उदय शतकांत झाला?
अ) १५ व्या शतकांत ब) १६ व्या शतकांत क) १८व्या शतकांत ड) १९व्या शतकांत
Option 4
- 12 ग्रामीण समाजशास्त्र हे ग्रामीण जीवनाचे समाजशास्त्र आहे.
अ) नैसर्गिक ब) पर्यावरण क) मानवी ड) समाज
Option 4
- 13 ग्रामीण समाजशास्त्र ही एक आहे.
अ) विज्ञान ब) शाखा क) निर्माण ड) ज्ञान
Option 2
- 14 ग्रामीण समुदायात लोकसंख्येची आढळते.
अ) अनेकविविधता ब) सजातीयता क) विजातीयता ड) बहुविविधता
Option 2

15 समाजशास्त्रातील नियम केवळ बौद्धिक चिंतनाने स्फुरलेले असतात व त्याचे प्रामाण्य ही बुद्धीच्याद्वारे तपासले जाते त्यासाठी अनुभवाची गरज नसते. त्यांना.....शास्त्र असे म्हणतात.

अ)अनुभव निरपेक्ष ब)अनुभव सापेक्ष क)अनुभव प्रत्यक्ष ड)अनुभवाधिष्ठीत

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 केंद्रीय खेडे

Ans:

2 स्थलांतरित खेडे

Ans:

3 पंचायत राज्याची पार्श्वभूमी

Ans:

4 जात

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 जातीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Ans:

2 जागतिकारणाचा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेवरील प्रभाव स्पष्ट करा.

Ans:

3 संयुक्त कुटुंब

Ans:

4 जात

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 ग्रामीण समुदायाची वैशित्ये सागा.

Ans:

2 ग्रामीण समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय विशद करा.

Ans:
